

EL VALLÈS NOU

PORTAVEU DEL REGIONALISME A GRANOLLERS I SA COMARCA

Preus de Suscripció ESPAÑA, trimestre. . . . . 1'50 ptes. Número corrent, 10 céntims.	Redacció i Administració Plassa del Bestià, 7, 1.er	Anuncis a preus convencionals No s'admeten escrits sense firma
--	---	--

MES DELS COMPTES

Per fi, com deiem en nostre número passat s'ha presentat un estat de la *situación económica del Ayuntamiento de Granollers del Vallés en 31 Diciembre de 1917*, al menys aixis se titula un document que havem rebut autoritzat amb la firma del Alcalde i del Comptador interí. En ell resulta segons la Contaduria de nostre Ajuntament, que en aquella data el deute pujaba 209.162'21 pts. i com segons l'inspecció que feu D Antoni Suñer en 1914 el deute en 31 Decembre del 1913 era de 112.678'66 resulta, segons aquestes dades, que l'atrás dels anys 14, 15, 16, 17, es de 96.483'55 pts. aixis ho deiem i ho repetim, es una sencilla resta la que dona el resultat.

Anem ara a estudiar el document presentat, que en lloc de dirne la *situació económica*, deuriem dirne *llista de deutes que tenia l'Ajuntament en 31 de Decembre de 1917*, perque no es res mes la nota presentada, ve-gis sino:

Situación económica del Ayuntamiento de Granollers del Vallés en 31 Diciembre de 1917

	Ptas.
Contingente Provincial	32.276'64
Cupo de Hacienda	4.786
Hospital-Asilo	7.400
Bomberos	1.800
Estabanell y Pahisa	4.321'15
Alumbrado de Poblaciones	913'20

Cruz Roja	400
Empleados Ayuntamiento (Médicos y Farmacéuticos)	5.551'24
Cuentas de Particulares	16.379'46
Pólizas de Seguros	251'65
Subvención Casa-Cuna	1.937
» Escuela M. Corte	925
» Pasarelas Pte. Congost	450
» Unión Liberal	1.200
Gastos Carcelarios	1.462
» Laboratorio	1.047'24
Alquiler Maestros	1.380
Impuesto Utilidades	7.257'79
Contrata agua L. Serra	3.000
» » Sans	675
Empréstito de 50.000 Ptas.	1.000
» de 30.000 »	10.500
» de 25.000 »	6.500
» de 15.000 »	5.500
» de 90.000 »	61.500
Cupones	2.170
Subvención García Sala, 2.º Enseñanza	1.833'34
Alquiler Telégrafos	700
Ramón Novellas	15.125
José Huguet	8.600
Alquiler Guardia Civil	360
José Alsina	1.672'50
Suscripciones	288
Suma total	209.162'21

Granollers 31 Mayo de 1918.

El Alcalde, El Contador interino,
J. Montañá. F.º de P. Güells.

Amb veurer aquesta nota n'hi ha prou per a compendre que aixó no es un estat sino una sencilla llista de deutes feta corrents y depressa per a sortir del pas, ja que en ella sols hi figuren per partides molt englobades uns deutes, sens dir de quin any provenen, ni detallant moltes d'elles a qui es deuen.

Aixis veiem una partida que diu: *Cuentas particulares: 16.379'46 ptes.* aixis englobada aquesta partida cap acreedor del Ajuntament pot sapiguer si hi es o no el seu compte, aixis ningú sap a qui s'ha pagat i a qui s'ha deixat de pagar.

Altra: *Alquiler maestros: 1380 ptes.* suposem que vol dir lo que es deu per lloguer de les habitacions dels mestres oficials, pero tampoc sabem a qui l'han abonat i a qui nó.

Altra: *Cupones: 2.170 ptes.* aquesta a mes de semblarnos un xic baixa, tampoc sabem a qui'ls deuen i a qui no, perque a calculant per les dates dels que encar se deuen a algú, ni amb el doble n'hi hauria prou.

Tampoc sabem dels empréstitos que enumera quines son les lámines amortitzades i encar no pagades, coses totes elles que en un verdader estat deu dirse, per a que el públic pugui jutjar de la equitat i cinceritat que ha regit al fer els pagos.

Ja diguerem també que hi faltaba l'empréstit de 60.000 ptes. del que a bon segur hi ha alguna cosa pendent.

A mes, demostra que aixó no es un estat sino una llista de deutes, el que

en ell s'hagi omittit l'Actiu que tenia l'Ajuntament en aquella data, perquè es de creurer que alguna cosa tindria a cobrar l'Ajuntament en 31 de Desembre del 1917.

Nosaltres que en qüestió de comptes creiem que no s'hi deuen barrejar partidismes i perjudicis, perquè els números sempre son números, havem de manifestar estranyesa i si es vol recel de la forma com s'ha presentat el tal nomenat estat.

Nosaltres, i amb nosaltres molts granollerins, trobarem molt inesplicable que al entrar el Sr. Torras a l'Alcaldia en 1916 no publicués un estat de com trobà la situació econòmica, lo que li hauria franqueixat el camí per a demostrar la seva gestió de 1916 i 1917; com també trobem molt duptos que al fer l'estat de que tant se parla no s'hagi separat la administració del 1914, 1915 de la del 1916 i 1917 per a que cada un respongués de la seva gestió.

No ens espliquem tampoc perquè en lloc d'un estat s'ha fet sols una llista de deutes sens detallarlos, sens fer constar l'actiu o siga lo que debía cobrar l'Ajuntament, perquè no es un verdader estat no figuranti lo que es té a cobrar, pero sols lo que es factible de cobrar, lo que es segur que entrarà en caixa, no el cúmul de partides fallides que té l'Ajuntament.

Amb mes cura i detall en la enumeració dels deutes posantlos hi tots, i d'una forma que el qu'es acreedor del Ajuntament, sens mes que veurer la relació pogues cerciorarse de si hi era o no el seu compte, i per altra part amb la relació també del que te a cobrar de vritat, lo que han de esser diners en caixa, es com deu presentar-se un estat, i encar per a mes garantia dels ajuntaments passats, posant els atrassos per anys i no tots englobats; aixis en com deuria esser la exposició clara i sincera de la situació econòmica d'un Ajuntament. Lo que s'ha fet are sembla fet amb por, no gosant a parlar clar, fent sols una nota

dels deutes per a sortir del pas, i dient encare, que si'ls l'impugnan farán, diran i demostrarán. Si tenen quelcom d'amagat han fet mal en no dirho, que ho digan i si es que tan be ho han fet els alabarem sens reserva. Pero molt temem que no será aixis; si fos ja ho haurian dit en l'estat, ja que amb números no s'hi pot jugar, perquè per a ferlos dir un dia lo contrari d'un altre hi ha molts treballs. Els números no s'hi prestan, tenen massa consciencia i dos i dos sempre faran quatre, aquí i a tot arreu.

En resum, que lo presentat es una llista de deutes i no un estat; llista no prou detallada i que donantla per bona, que es molt dir confessa un deute de 209.162'21 ptes. de les que deduides les 112,678'66 que hi havia segons l'inspecció gubernativa en 1913 resultaria un atrás de 96,483'55 ptes. en els quatre anys últims.

¿Que diuen que no es vritat?

Havem repassat la resta i la trovem bé.

¿Que les dades de que partim no son certes?

L'una ens l'ha dada la memoria de la inspecció del 1914 l'altre l'Alcaldia actual.

Nosaltres per are no en tenim d'altres, i agraïrem als que les tinguin que ens les donin pero amb números, ja que els números sols se combaten amb números.

DOCTOR N. FUSTER

METJE-CIRURGIÀ

Tuberculosis - Infancia

De 3 a 4, dies feiners. Ronda Universitat, 12, 1.º 1ª.

BARCELONA

Per a creurerho d'interés per a nostra causa copiem de *La Veu de Catalunya* del dia 13.

Qüestió sagrada

Ans d'ahir tarda, quan durava encara la sessió del Consell de la Mancomunitat, el seu President, senyor Puig i Catafalch, va rebre els periodistes, i entre altres noves els va manifestar que la Direcció de

Correus i Telégrafs havia indicat que els llistins de teléfans de la Mancomunitat havien d'ésser escrits en castellá, i que sobre aquest punt s'havia fet l'oportuna reclamació al ministre de la Governació, perquè la Mancomunitat s'ha d'entendre directament amb el ministre i no amb el director general. I afegí que, tant pel fet de que la qüestió de la llengua és per a nosaltres una qüestió sagrada, com també perquè l'imprimir en catalá una llista de noms propis no pot ser causa de que ningú deixi d'entendre-la, el conseller senyor Ullé ha entregat al ministre la corresponent reclamació.

* *

No cal ponderar la gravetat d'aquestes manifestacions.

La qüestió de la llengua es, com ha dit molt bé el President de la Mancomunitat, una QUESTIO SAGRADA. Tot el plet nacionalista, per tal com és una reivindicació de dret natural, pot qualificar-se de sagrat, però el dret i l'obligació d'usar de defensar i de dignificar la pròpia llengua, n'és el caire més sensible. Per amor a la nostra llengua renunciarem a tots els altres guanys, amb cap altre cosa humana la baratariem, amb ella ens sentim forts i plens de raó i seriem gosats de vindicar-la si calgués, davant les potestats mes altres.

* *

No s'hi valdria empètir l'actual incident al·legant que no val la pena de discutir i d'entaular batalla per si ha de ser en castellá o en catalá un simple llistí que al capdaval, per ser-ho de noms propis, seria en tot cas entenedor... Com més íntim sigui el detall, més vexaria l'obstinació de vedarnos el dret d'usar la nostra llengua.

Respecte d'ella no hi caben distincions ni diferències quantitatives, és un problema d'ordre espiritual, i per tant, indivisible.

I tan indivisible com aquest problema, ho es l'adhesió i la decisió de la gent catalana per sostenir les prerrogatives nacionals de la nostra parla.

Perqué es una qüestió sagrada, fonamental, de tot Catalunya, podem dir que darrera el Concell de la Mancomunitat hi són tots els catalans, a l'aguait.

LA ESCOLA D'ISTIU DE 1918

El Consell de Pedagogia cumplint l'encàrrec de la Mancomunitat de Catalunya ha organitzat la «Escola d'Istiu» pel present any. Entre altres novetats ofereix la de l'establiment d'un grau superior especialitzat en els dos grups d'ensenyaments fundamentals que el componen. En aquest grau els assidues assistents a la Escola podran profundisar el seus estudis de Ciències Naturals o de Química a base de llargues horas de laboratori amb utilatge complet per a cada alumne y programa de practiques a realitzar pel seu compte baix la direcció de competents professors. L'adquisició de coneixements perfectes en un sentit determinat d'una ciència creiem que ha de representar als mestres el major benefici que poden rebre de la seva assistència a la «Escola» d'Istiu». Sabem que molts mestres tur-nants en les properes oposicions, es disposen a assistir a aquestes classes que els brinden un medi inmillorable per a reposar i augmentar coneixements.

Altra novetat de la «Escola» d'enguany es la presentació per primera vegada de les solucions que dona la Escola Superior de Bells Oficis als problemes del treball manual educatiu. Son molts els mestres de Barcelona que han tingut notícies dels brillants ensaigs de la mencionada «Escola» en aquest rengle interesantíssim d'ensenyament primari i han desitjat conèixer d'aprop mètodes i resultats. A l'Escola d'Istiu d'aquest any es donaran a conèixer per mitjà de conferències, cursos complets de treball pels quals s'admetrà matrícula.

S'enviarà programa detallat a qui el sol·liciti. Dirigir-se al Consell de Pedagogia, Urgell nº 187, Barcelona.

DIDES SE NECESSITAN

CARRE SANT AGUSTÍ, NÚM. 7, BAIXOS
BARCELONA

DEL MUNICIPI

Al últim i després de moltes ensopagades per fi han donat permís per atrevessar els seus terrers els Srs. Barbany, Duran i Hereus Uya, aixis ens ho diuen de Barcelona i aixis també va notificarho l'Alcalde en la sessió del dijous.

Arreglat lo de la Torre de can Pages i l'

assumppte d'aquests tres senyors, creiem que no hi ha ja cap obstacle per l'acabament del ramal de carretera que del Coll de la Manya passant per el pont enllassa amb la carretera de Barcelona a Ribas pel carrer de la Riera, i per lo tant que a no tardar veurem completament acabat el Pont ja que el no poguer acabar aquesi ramal era lo que el tenia entretingut,

En altre lloc d'aquest número publiquem la *situación económica del Ayuntamiento de Granollers del Vallés en 31 de Diciembre de 1917* o siga la nota que amb aquest títol havem rebut de l'Alcaldia.

No haviam vist mai, tractantse de estats de l'Ajuntament una nota tant resumida, tant extractada tant minúscula que cabria en el palmell de la mà; sempre haviam vist aquests estats molt detallats; mes a mes quan per a estrararlos tenen necessitat de sumar les partides parcials, lo que vol dir que no implica pas mes feina el ferlos mes detallats.

Tots els acreedors del Ajuntament creien veurer els seus comptes en l'estat com sempre s'havia fet, pero la des-ilusió ha sigut gran al veurer que tots els comptes particulars venen englobats en una sola partida, *Cuentas particulares* 16.379'46 ptes.

En nom de diferents acreedors ens permetem fer una suplica al Alcalde. ¿No podria l'Alcaldia fer publicar una nota on vinguessin detallats tots aquests comptes particulars?

No creiem que hi hagi cap inconvenient, sols es treball de copia que molt li agrahiran fes fer.

Si no vol fer gastos que'ns la envihi i ens comprometem a publicarla en el text del periodic o en fulla separada; com vulguin.

En el numero passat exposarem nostre criteri respecte a l'estranya i inoportuna proposició de la institució de colonies escolars, are havem d'afeixir la desorientació que es demostra per part dels que volen instituirles, amb les comunicacions que han enviat als mestres.

En elles s'els diu que indiquin els nois que poden formarne part, previ dictament facultatiu, i que enviïn nota del pressupost.

¿Pero senyors! ¿On tenian el cap al escriptorer aixó?

¿Com poden indicar els nois si es necessita informe o dictament facultatiu?

¿Com pot un mestre fer cap pressupost

del gasto que poden fer els nois si no sap on han d'anar ni la despesa que tindran que satisfer?

¿Quants ne va deixar el Rei Herodes!

S'estan repartint unes paperetes que datades en Juny *sine die* diuen la riquesa que per a fer el repartiment s'ha adjudicat a cada veí, sens que s'hagi donat als veïns el temps que marca la llei per a recorre contra la riquesa assignada.

Aquestes paperetes porten al peu unes lletres sobre-passades que diuen: «La cuota correspondiente es de tantas pesetas que deberá hacerse efectiva por cuartas partes. Las dos primeras en el presente mes....»

Si la papereta es passa pel Juliol i está datada en Juny ¿com poden ferse efectivas en el presente mes que segons la data es el de Juny?

¿I com poden ferse les reclamacions en el termino de 8 dias, sobre la riquesa assignada si les paperetes son passades un mes mes tard de la data que porten i ja diuen encar que sobre-posat la quota que ha de esser resultat de la riquesa?

¿Ho enteneu tot aixó amics lectors? No saltres no. Es un batibull que no creiem ni que l'entenguin els mateixos que l'han produït.

ES VEN

BOMBA propia per trafegar el vi amb tots els utensilis de man-gueres y tubo.

El seu estat es com nou.

Es donará a bon preu.

Raó: Santa Elisabet, 19
GRANOLLERS

LCOCALS:

Nostre amic el professor de flauta de l'orquestra «La Catalana» En Marián Bataller guanyador d'un premi de 150 pessetes en el primer Certamen literari musical de la «Revista de Vich» ha entregat a la Beneficencia de Vich la tercera part del premi o sian 50 pessetes. Es molt d'alabar la conducta del referit music, al qual felicitem sincerament per la distinció rebuda i por el acte de caritat que ha sabut practicar.

Durant la prop-passada setmana la Sucursal en aquesta Vila de La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per impositons la cantitat de ptes 29.508'65 i pagat per reintegros, ptes. 19.965'70 havent overt 3 llivetes i comptes d'estalvi noves.

Tip. de J. Joseph.-Granollers.

S A B O

B A R A N G É

BARCELONA, GRANOLLERS I GIRONA

LLUIS SERRA I GUARDIA

B A N Q U E R

Operacions de Banca y Borsa : Descompte de Lletras : Chees : Pago de Cupons : Compra i
venta de tota classe de Paper Negociable en Borsa.

AIGUES PER A ARRENDAR

RICOMA, 79 Y 81 — TELÉFONO 516 — GRANOLLERS

FORN DE SANT VICENS

**CONFITERIA I
PASTISSERIA**

PERE ROS

Elaboració diària de dolços : Cran assortit en confits de totes classes per a casaments i bateigs.
Galletes de diferents marques.

Carrer de Barcelona 12. — MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Canuto Morató

PINTOR-DECORADOR

ROTULS de TOTES CLASSES
ESPECIALITAT EN ELS
DORATS AL CRISTALL

Se pinten i empeperan
HABITACIONS
a preus econòmics

Prim, 62 :: GRANOLLERS

Acadèmia de tall Parisien

Sistema Larauza

BAIX LA DIRECCIÓ DE LA PROFESSORA

Asumpeió Romagueras

CONFECIO EN ROBA BLANCA

Carrer Ricoma, 64 — — GRANOLLERS

Classes a hores convingudes dematí, tarde y vespre.

ES TALLAN PATRONS

¿HA PROBAT V. L'ANÍS BAGES?

PROBI'L ES EL MILLOR

FABRICANT: FILL DE R. CURA

FÀBRICA A SANT FRUCTUÓS DE BAGES

DESPATX I MAGATSEMS A MANRESA

SUCURSALS A VICH I SABADELL